

109. **Mapes lingüístics**

Per *K. Salow* i *F. Krüger*, que acompanyen «Sprachgeographische Untersuchungen über den östlichen Teil des Katalanisch-Languedokischen Grenzgebietes», per *K. Salow*, en la «Bibliothèque de Dialectologie Romane». Núm. 1. Hamburg, 1912.

110. **Mapa de les terres de llengua catalana**

(Fronteres del català enfront del llenguadocià, gascó, aragones, castellà i sard). Acompanya l'article «L'estudi de la llengua i l'excursionisme», per *Antoni Griera*, Pvre. Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, abril i maig de 1916. — Dimensions: 0,16 × 0,23 m.

111. **Carta comarcal de Catalunya**

1/500000

Per *N. Font i Sigué*, Pvre. Il·lustrà el treball «Determinació de les comarques naturals i històriques de Catalunya», premiat als Jocs Florals de Barcelona, any 1897. (Li serveix de fons el mapa del Dépôt des Fortifications, núm. 31 d'aquest catàleg.) Es guardat inèdit al Centre Excursionista de Catalunya.

112. **Catalunya. Projecte de divisió comarcal**

Per *Pau Vila*. Acompanya l'obra «El problema comarcal de Catalunya», volum II de la Biblioteca d'Estudis Comarcals, publicada per la Casa del Vallès. Barcelona, 1931. — Dimensions: 0,46 × 0,43 m.

V

RELLEUS

113. **Montserrat**

Per *Francesc Parés*. Any 1912. Escala horitzontal, 1/10000; escala vertical, 1/7500. Dimensions: 0,95 × 0,67 m.

Exposat al Centre Excursionista de Catalunya.

114. **Montseny**

Per *Francesc Parés*. Any 1927. Escala horitzontal, 1/25000; escala vertical, 1/15000. Dimensions: 1,18 × 0,80 m. Basat en el mapa publicat pel Centre Excursionista de Catalunya (núm. 17).

Exposat al Centre Excursionista de Catalunya.

Deu gràfics per CAMIL PUIG.

ENRIC RIBAS I VIRGILI

El cinquantenari de la fundació de la primera societat excursionista

El Centre Excursionista de Catalunya té el seu origen en la fusió de les entitats Associació Catalanista d'Excursions Científiques, fundada l'any 1876, i Associació d'Excursions Catalana, que ho fou en 1878. Es el primer que amb aquest caràcter i aquesta finalitat actuà a la Península i dels primers constituïts a Europa. Té el seu domicili social en la part més vella de Barcelona, en l'indret del Mons Taber on, durant el segle IV, fou aixecat el Temple romà d'August, tres columnes del qual formen part de l'edifici social.

Les seves activitats s'han desplegat a través de les Seccions de Folklore, Fotografia, Arqueologia i Història, Enginyeria, Arquitectura, Esports de Muntanya, Geografia i Cinema dedicada al desplegament del cinema cultural i educatiu. Aquestes Seccions organitzen Cam-

paments, Curssets d'especialitats excursionistes, Excursions col·lectives, Conferències, Exposicions, Projeccions, Sessions de cinema, Establiment de refugis i Concursos d'esports de neu. Treballa per establir una xarxa de Xalets i Refugis al Pireneu.

Els millors exponents de la seva obra cultural són la relació de les seves publicacions i la formació d'una Biblioteca integrada per més de deu mil volums, especialitzada en totes les branques de l'excursionisme, folklore, alpinisme, geografia, cartografia, història i arqueologia.

Donem a continuació les obres publicades pel Centre Excursionista de Catalunya des de l'any 1916. Per a les publicacions aparegudes abans d'aquesta data cal consultar la *Taula general bibliogràfica de l'excursionisme català* publicada pel Centre l'any 1916.

DANÉS I TORRAS, Josep: *El Pont de Besalú sobre el Fluvià*, Barcelona, L'Avenç, 1917. 22 pàgs. — SOLER SANTALÓ, Juli: *La Vall de Bielsa*, Barcelona, L'Avenç, 1918. 34 pàgs. — AMAT CORTADA, Rafael d': *Excursions d'En... per Catalunya; Rosselló en l'últim quart del segle XVIII*, Barcelona, C. E. de Catalunya, 1919. IV + 182 pàgs. — *Exposició cartogràfica catalana*, Barcelona, La Neotípia, 1919. 8 pàgs. — FAURA I SANS, M., MARCET, J., etc.: *Catàleg de l'Exposició de Mapes de Catalunya celebrada del 24 de gener al 15 de febrer de 1918*, Barcelona, Subirana, 1919. 49 pàgs. + XIV làmines. — FAURA I SANS, M.: *Condicions Estructurals del terreny en la caracterització de les comarques catalanes*, Barcelona, L'Avenç, 1919. 26 pàgs. — SOLER SANTALÓ, Juli: *La Vall de Tena*, Barcelona, E. Subirana, 1919. 42 pàgs. — *Xalets-Refugis. Ull de Ter, La Renclusa*. Itineraris il·lustrats amb gravats i dos plànols, Barcelona, Tasso, 1919. 52 pàgs. — SERRA VILARÓ, Joan: *Mina i Fundició d'aram del primer període de l'Edat del Bronze*, Barcelona, Lluís Tasso, 1920. 8 + 15 pàgs. — *El Montseny. Guia itinerària*, Barcelona, L'Avenç, 1920. 108 pàgs. — DURAN I SANPERE, A.: *La Casa Municipal de Cervera*, Barcelona, Vda. de Lluís Tasso, 1920. 27 pàgs. + 3 làmines. — FAURA I SANS, M.: *Meteorits caiguts a Catalunya*, Barcelona, A. Lòpez Llausàs, 1921. 23 pàgs. — *La Costa i Serres de Llevant. Guia descriptiva itinerària*, Barcelona, S. Babra, 1921. 142 pàgs. — BATALLER, J. R.: *En Lluís Marian Vidal i Carreras, 1842-1922*, Barcelona, Hostench, 1922. 20 pàgs. — FAURA I SANS, M.: *Periodicitat de la Font Santa de Subirats*, Barcelona, Hostench, 1922. 10 pàgs. — *La Costa Brava. Del Tordera al Ter...*, Barcelona, 1922. 90 pàgs. — *Les Exploracions del Mont Everest*, Barcelona, Hostench, 1922. 37 pàgs. — SOLER SANTALÓ, J.: *La Vall de Broto*, Barcelona, Hostench, 1922. 36 pàgs. — BATALLER, J. R., VILASECA, S.: *Geologia del Cap de Salou (Tarragona)*, Barcelona, Centre Excursionista de Catalunya, 1923. 32 pàgs. — DANÉS VERNEDAS, J.: *Monografia de Santa Maria de Ripoll*, Barcelona, Centre Excursionista de Catalunya, 1923. 47 pàgs. — *La Maladeta. Itineraris de Barcelona al Xalet de la Renclusa...*, Barcelona, 1923. 40 pàgs. — PELLICER, Estanislau: *De l'Esera a Barroso. Notes d'una excursió per l'alt Pireneu*, Barcelona, Centre Excursionista de Catalunya, 1923. 38 pàgs. + 17 làmines. — PERICOT, Lluís: *La Col·lecció prehistòrica del Museu de Girona*, Barcelona, Centre Excursionista de Catalunya, 1923. 15 pàgs. — ROIG I FONT, Joan: *Notes d'excursions per la Conca de Meià*, Barcelona, Centre Excursionista de Catalunya, 1923. — *Les Guilleries. Descripció de la comarca. Itineraris...*, Barcelona, Dalmau Oliveres, 1924. 52 pàgs. — BLANCHARD, Raoul: *Assaig de Geografia humana de la muntanya*, Barcelona, Hostench, 1925. 114 pàgs. — AMAT I CARRERAS, Rafael: *Sota el Massís de Garraf. Excursions espeleològiques als Avençs de Begues*, Barcelona, Hostench, 1925. 39 pàgs. — PACH, Pere: *El Bisbat de Roda*, Barcelona, Hostench, 1925. 22 pàgs. — SOLER, Juli: *La Vall de Canfranc*, Barcelona, Hostench, 1925. 16 pàgs. — DANÉS I VERNEDAS, Joan: *Monestir de Sant Joan de les Abadeses*, Barcelona, Edit. Taber, 1926. 51 pàgs. — BATALLER, J. R.: *XIV Congrés Geològic Internacional*, Barcelona, Ed. Taber, 1926. 62 pàgs. — TORRAS, Cèsar A.: *Guia Itinerari de la Vall de Ribes, Vall de Núria i Altes Valls del Fresser*, 2.ª edició, Barcelona, Hostench, 1933. 269 pàgs.